

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET
Avfallschef
Kari Wigart

KOMMUNSTYRELSEN
2022-11-14

Avfallstaxa för Täby kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *Avfallstaxa* daterad den 23 september 2022.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *Avfallstaxa* ska gälla från den 1 januari 2023.
3. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *Avfallstaxa* ska ersätta tidigare taxa beslutad av kommunfullmäktige den 22 november 2021, § 190.

Sammanfattning

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka ersättningen till entreprenörer, behandling och insamling av olika avfallstyper, drift av sopsugsanläggning samt övriga kostnader för verksamheten såsom personal, information och utveckling.

Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att, inklusive 2022 års prognostiserade resultat på 3,0 mnkr, uppgå till 1,2 mnkr. I budget för år 2023 planeras för ett överskott om 1,5 mnkr. vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av 2023 prognostiseras att uppgå till 2,7 mnkr.

I förslaget till *Avfallstaxa* som ska gälla från den 1 januari 2023, föreslås en höjning av grundavgiften med två procent på grund av ökade utgifter för tjänster som täcks av grundavgiften, ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade verksamhetskostnader.

Oförändrade rörliga avgifter föreslås.

Justering av vissa tilläggsavgifter föreslås för att uppnå kostnadstäckning, samt förändring av tjänsteutbudet i och med nytt avtal med en ny insamlingsentreprenör.

Enligt förslag på ändring i avfallsförordningen införs obligatorisk matavfallsinsamling år 2024. Vid införande av obligatorisk matavfallsinsamling behövs en större översyn av Täby kommuns taxestruktur genomföras då kommunens avfallstaxa miljöstyr mot utsortering av matavfall.

Stadsbyggnadsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 18 oktober 2022.

Ärendet

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka ersättningen till entreprenörer, behandling och insamling av olika avfallstyper, drift av sopsugsanläggning samt övriga kostnader för verksamheten såsom personal, information och utveckling.

Taxan är uppdelad i tre delavgifter:

- Grundavgift; fast avgift beroende på tjänster för enfamiljshus, verksamhet, flerbostads- eller fritidshus.
- Rörlig avgift; hämtnings- och behandlingsavgift för rest-/matavfall.
- Tilläggsavgifter; avgifter för tjänster som är valfria att nyttja.

Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att, inklusive 2022 års prognostiserade resultat på 3,0 mnkr, uppgå till 1,2 mnkr. I budget för år 2023 planeras för ett överskott om 1,5 mnkr. vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av 2023 prognostiseras att uppgå till 2,7 mnkr.

I förslaget till *Avfallstaxa* som ska gälla från den 1 januari 2023, föreslås sammantaget oförändrade rörliga avgifter, att grundavgifter höjs med två procent och justering av vissa tilläggsavgifter görs för att uppnå kostnads-täckning och positivt resultat.

Grundavgift

Grundavgiften är en fast avgift beroende på tjänster för enfamiljs-, flerbostads-, fritidshus eller verksamheter.

Grundavgiften justeras upp med två procent för år 2023 på grund av höjda utgifter för tjänster som täcks av grundavgiften, ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade verksamhetskostnader. Då utsorterat matavfall blir obligatorisk på grund av lagändring kommer behovet för ytterligare kärlinvesteringar fortsätta de kommande åren.

Rörliga avgifter

Rörliga avgifter är hämnings- och behandlingsavgift för rest- och matavfall.

Rörliga avgifter lämnas oförändrade. Upphandling av insamlingstjänster av avfall genomfördes år 2021. Det nya avtalet som börjar den 1 april 2023 har lägre priser än förväntat trots införande av tömningsregistrering. Det har resulterat i att den höga indexjusteringen som kommer ske inför 2023 ryms inom rörliga avgifterna i avfallstaxan gällande från den 1 januari 2022.

Tilläggsavgifter

Tilläggsavgifter är avgifter för tjänster som är valfria att nyttja. Justering av tilläggsavgifter för insamling av slam, pumpbart matavfall, fett från fettavskiljare och kombinationstankar sker för att uppnå kostnadstäckning. Förändring av tjänsteutbudet, i och med nytt avtal med en ny samlingsentreprenör, för miljöstationer/major, mobil återvinningscentral och bygg- och rivningsavfall från icke-yrkesmässig verksamhet med tillhörande avgifter genomförs. Beskrivning av förändringarna finns i bilaga 3.

Resterande tilläggsavgifter lämnas oförändrade. Vissa tjänster har högre kostnader för år 2023 och avgifterna täcker inte kostnaderna. Bedömningen är att dessa tjänsters utnyttjandegrad är låg och påverkan på resultatet är minimal.

Taxejämförelse

Alla kommuner bygger sina avfallstaxor på olika sätt och jämförelse är därför svårt. Avfallstaxan används som styrmedel och det varierar vad inriktningen för styrningen är. I Nils Holgersson-undersökningen jämförs kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning för en flerbostadsfastighet i alla Sveriges 290 kommuner. För år 2021 placerade sig Täby kommun på plats nummer tio för kostnaderna för sophämtning. Det innebär att bedömningen enligt Nils Holgersson-undersökningen är att endast nio kommuner i Sverige har billigare avfallshantering än Täby kommun för en lägenhet. Täby kommun har högsta placeringen i Nils Holgersson-undersökningen av Stockholms läns alla kommuner vilket innebär lägst avgift.

För enfamiljshus är jämförelsen svårare. Täby kommun erbjuder större valfrihet i abonnemang än de flesta andra kommuner inom avfallsplanesamarbetet som har avgifter för abonnemang, ej vikttaxa eller behovstömning. För de hushåll som sorterar ut matavfall har Täby kommun avgifter som ligger ungefär i mitten av jämförda avgifter.

Taxans utveckling

Avtalen för insamling av avfall i Täby kommun indexregleras med avfallsindex. År 2023 har ett kvartal med nuvarande insamlingsentreprenör och resterande med den nya insamlingsentreprenören. Indexjusteringen för år 2023 för båda avtalens insamlingskostnader är ca 10 procent. För kommande år är därför utvecklingen av kostnader för insamling osäker om denna indexutveckling fortsätter.

Enligt förslag på ändring i avfallsförordningen från Naturvårdsverket, och avfallsbranschens tolkning, införs obligatorisk matavfallsinsamling år 2024. Vid införande av obligatorisk matavfallsinsamling behövs en större översyn av Täby kommuns taxestruktur genomföras då kommunens avfallstaxa miljöstyr mot utsortering matavfall. Införande av obligatorisk matavfallsinsamling medför ökat behov av investering i kärl samt att inverkan på de rörliga avgifterna i avfallstaxan är osäker.

Regeringen meddelade ändringar i Förpackningsförordningen (2022:1274) i juli 2022. Ändringarna innebär att kommunerna blir ansvariga för insamling av förpackningar av plast, papper, metall och glas från och med den 1 januari 2024. Förpackningar ska samlas in fastighetsnära eller vid lättillgängliga insamlingsplatser senast den 31 december 2026. Producenterna kommer fortfarande vara ekonomiskt ansvariga och ska ersätta kommunerna för deras kostnader. Påverkan på kommunens avfallstaxa är osäker då ersättningsmodellerna inte är klara.

Sammantaget ger ovannämnda faktorer en osäkerhet för det ekonomiska utfallet och påverkan på avfallstaxans avgifter. För att undvika större höjningar av avfallstaxans avgifter under ett år är det fördelaktigt att ha positiv resultatfond.

Ekonomiska överväganden

Avfallsverksamhetens omsättning år 2023 förväntas vara 67,1 mnkr med ett resultat på plus 1,5 mnkr. Avfallsverksamhetens resultatfond förväntas vara 2,7 mnkr i slutet av år 2023.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Bilagor

1. Avgift för vanliga abonnemang daterat den 12 september 2022.
2. Förslag till *Avfallstaxa* daterat den 12 september 2022.
3. Ändringar tilläggsavgifter daterat den 12 september 2022.
4. Tjänsteutlåtande från stadsbyggnadsnämnden, daterat den 12 september 2022.
5. Protokollsutdrag från stadsbyggnadsnämnden, daterat den 18 oktober 2022.

Expedieras

Stadsbyggnadsnämnden

Kari Wigart, Avfallsenheten